

ИЗВЕШТАЈ О ПОДОБНОСТИ МАСТЕР РАДА ЗА ОДБРАНУ

I ПОДАЦИ О КОМИСИЈИ

Састав Комисије са назнаком имена и презимена сваког члана, звања, назива уже научне области за коју је изабран у звање и назив установе у којој је запослен:

1. др Роса Шапић, професор струковних студија, Медицинске науке, Висока школа струковних студија за образовање васпитача у Кикинди - ментор
2. др Ангела Месарош Живков, професор струковних студија, Методика наставе физичког и здравственог васпитања, Висока школа струковних студија за образовање васпитача у Кикинди – коментор
3. др Богдан Томић, виши предавач струковних студија, Методика физичког и здравственог васпитања, Висока школа струковних студија за образовање васпитача у Кикинди - члан

II ПОДАЦИ О КАНДИДАТУ

1. Име, име једног родитеља, презиме: Милица (Бранко) Перишић
2. Датум и место рођења, општина, држава: 12.1. 1984. Кикинда, Србија
3. Студијски програм основних студија које је кандидат завршио: Струковни васпитач деце предшколског узраста (08.07.2008.)

III НАСЛОВ МАСТЕР РАДА :

Улога кинезитерапије у физичком развоју предшколске деце

IV ПРЕГЛЕД МАСТЕР РАДА: Навести кратак садржај са назнаком броја страна, поглавља, слика, шема, графикана и сл.

Рад садржи следећа поглавља: Теоријски приступ проблему, Методолошки приступ проблему и Интерпретација резултата истраживања. Рад је представљен у обиму од 93 страна, има 10 табела и 13 графикана. У поглављу “Теоријски приступ проблему” има поднаслов: Значај физичког развоја у предшколском узрасту, Развој моторике код деце предшколског узраста, Повезаност физичког и психолошког развоја и Кинезитерапија као средство подстицања физичког развоја. Поглавље “Методолошки приступ проблему” садржи следеће поднаслов: Проблем истраживања, Предмет истраживања, Циљ и задаци истраживања, Сврха и карактер истраживања, Хипотезе, Варијабле истраживања, Методе истраживања, Технике и инструменти истраживања, Популација и узорак истраживања, Организација и ток истраживања, Статистичка обрада података. У поглављу “Резултати истраживања и интерпретација резултата” има поднаслов: Анализа упитника за васпитаче и Дискусија. Затим је дала Закључна разматрања и преглед литературе и прилог који чини анкетни упитник за васпитаче.

У уводном делу рада се бави значајем физичке активности у предшколском узрасту као једном од најважнијих аспеката општег развоја детета, јер у овом периоду долази до значајних промена у моторичким, мишићно-скелетним и координационим способностима. Наглашава да рана физичка активност игра кључну улогу у развоју снаге, издржљивости и флексибилности,

али и у когнитивном и социо-емоционалном развоју детета. Наводи да истраживања показују да деца која су редовно физички активна у предшколском узрасту имају боље моторичке способности, веће самопоуздање и мањи ризик од развоја различитих здравствених проблема у каснијем животу. Описује развој детета у различитим областима, когнитивној, емоционалној, социјалној, моралној и моторичкој. Наводи да моторички развој зависи од сазревања и учења, а може бити успорен уколико дете нема адекватне услове за моторичке активности а недостатак физичке активности или неправилно понављање покрета може негативно утицати на физички, моторички, интелектуални и социјални развој.

Описује кинезитерапију као стручну методу усмерену на превенцију, корекцију и унапређење физичких способности деце, посебно оних са моторичким тешкоћама. Такође истиче да степен примене кинезитерапије у вртићима зависи од више фактора, укључујући образовање васпитача, њихову информисаност о предностима кинезитерапије, услове у раду, као и подршку стручних сарадника, као што су физиотерапеути, дефектолози и медицински радници. Сматра да само холистичким приступом које обухвата и знања из области антропометријског мерења, омогућава објективну процену физичког развоја детета, као и у препознавању евентуалних развојних одступања. Познавање ових метода омогућава васпитачима да благовремено реагују и у сарадњи са стручњацима прилагоде активности које ће унапређивати моторички развој деце. Истиче вежбе дисања, посебно оних које су усмерене на дијафрагмално дисање, као и јачање инспираторних и експираторних мишића, доприносе бољој оксигенацији организма, већој радној способности и очувању здравља. Због тога се у тренингу препоручује свесно усмеравање на правилно дисање и укључивање дисајних техника у припрему и извођење физичке активности. Бави се и неправилним држањем које се често јавља већ у предшколском узрасту, а најчешће представља почетну фазу у развоју деформитета. Истиче значај правилног држања тела које зависи пре свега од снаге и баланса мишића. Слабост појединих мишићних група или њихово једнострано оптерећење може довести до поремећаја постуралног статуса и појаве деформитета.

Посебну пажњу посвећује конкретној улози васпитача у примени кинезитерапије као специфичног облика физичке активности који доприноси развоју моторичких способности и здрављу деце.

Овај рад истражује примену кинезитерапије у предшколским установама кроз ставове и искуства васпитача, као и препреке са којима се сусрећу у пракси.

Други део рада посвећен је методолошком оквиру истраживања, укључујући опис узорка, методе и инструменте истраживања. Дефинише проблем истраживања, а то је да испита ниво примене кинезитерапије у вртићима и улогу васпитача у подстицању физичког развоја предшколске деце. Васпитачи су у директном контакту са децом и имају могућност да препознају потребе и моторичке тешкоће, али остаје питање у којој мери су они едуковани о значају кинезитерапијских вежби и да ли их примењују у свакодневном раду.

Анализом ставова и искустава васпитача, овај рад ће допринети бољем разумевању значаја кинезитерапије у предшколском образовању и указати на потенцијалне могућности за побољшање физичког развоја деце кроз примену одговарајућих програма и едукација.

Предмет истраживања је анализа улоге кинезитерапије у физичком развоју деце предшколског узраста, као и процена нивоа информисаности, ставова и праксе васпитача у примени кинезитерапијских вежби у предшколским установама.

На основу предмета и проблема истраживања је дефинисан циљ који гласи: испитати улогу кинезитерапије у физичком развоју предшколске деце и утврдити у којој мери васпитачи у вртићима примењују кинезитерапијске методе у раду са децом. Јасно је дефинисала подциљеве: испитати степен информисаности васпитача о значају кинезитерапије, анализирати учесталост и начине примене кинезитерапијских вежби у вртићима, и идентификовати главне изазове и препреке у примени кинезитерапијских метода.

На основу циља истраживања дефинисани су следећи задаци:

- Испитати ниво знања и информисаности васпитача о кинезитерапији;
- Анализирати начин и учесталост примене кинезитерапијских метода у вртићима;
- Идентификовати препреке у примени кинезитерапије у предшколском васпитању;
- Оценити ставове васпитача према значају кинезитерапије за физички развој деце.

Задаци истраживања дефинисали су посебне хипотезе: На основу циља истраживања дефинисана је општа хипотеза:

- претпоставља се да примена кинезитерапијских вежби у предшколским установама има позитиван утицај на физички развој деце, али се не користи у довољној мери због различитих ограничења.

На основу задатака истраживања дефинисане су посебне хипотезе:

- Претпоставља се да већина васпитача нема довољан ниво знања и информисаности о кинезитерапији.

- Претпоставља се да се кинезитерапијске вежбе у вртићима примењују, али углавном спорадично и без стручног вођења.

- Претпоставља се да су главне препреке у примени кинезитерапије недостатак стручне обуке васпитача и ограничени материјални ресурси.

- Претпоставља се да већина васпитача има позитиван став о значају кинезитерапије за физички развој деце.

Зависне варијабла су ставови васпитача о улози кинезитерапије у физичком развоју предшколског детета. Независне варијабле су општи подаци о васпитачима: пол васпитача, године радног искуства у предшколској установи, степен стручне спреме и врста предшколске установе у којој раде (државна или приватна).

Узорак је изведен из популације васпитача испитаника, 8 је мушког, а 92 женског пола. установа.

Резултати добијени анкетним упитницима приказани су табеларно и путем графикана (10 табела и 13 графикана).

Анализа прикупљених података о радном искуству васпитача показује да испитаници представљају разноврсну групу у погледу професионалног стажа у предшколским установама. Највећи број њих има између пет и десет година радног искуства (30%), што указује на стабилну групу стручњака који већ поседују одређено практично искуство, али су и даље релативно млади у струци. Значајан је и број васпитача са мање од пет година радног искуства (28%), што говори о присуству новијег кадра у систему, чији ставови и знања могу бити под утицајем савремених образовних програма и актуелних педагошких приступа. С друге стране, нешто мањи, али и даље релевантан број испитаника има између једанаест и двадесет година искуства (27%), што представља групу која има дугогодишњу праксу и изграђен професионални стил рада. Најмање је испитаника са више од двадесет година радног стажа (15%), што може указивати на генерацијску смену у систему или на природни одлив кадра услед одласка у пензију. Већина анкетираних васпитача ради у државним предшколским установама (90 испитаника), док мањи број ради у приватним вртићима (10 испитаника). Ова расподела указује на то да су резултати истраживања пре свега репрезентативни за јавни сектор, који и даље доминира у систему предшколског васпитања и образовања.

Истраживање се базирало на квантитативној методи а применила се и дескриптивна анализа за боље разумевање добијених резултата.

Општа хипотеза овог рада била је да примена кинезитерапијских вежби у предшколским установама има позитиван утицај на физички развој деце, али да се не користи у довољној мери због различитих ограничења. Резултати анкете потврђују ову хипотезу. Сви испитаници једногласно сматрају да физичке активности значајно утичу на телесни развој деце, а 82% васпитача примећује видљиве промене у телесној грађи деце током године. Међутим, само 17% вртића спроводи систематска антропометријска мерења више пута годишње, док 12% уопште не врши таква мерења. Ови подаци указују да, иако кинезитерапија има позитиван ефекат када се примењује, њена редовна употреба је ограничена због недостатка стручне обуке и материјалних ресурса.

Прва посебна хипотеза предвиђала је да већина васпитача нема довољан ниво знања и информисаности о кинезитерапији. Анализа добијених података потврђује ову претпоставку. Само 8% васпитача је прошло стручну обуку у области антропометријског мерења, док 92% испитаника није имало никакво формално стручно усавршавање у овој области. Иако већина препознаје значај физичких активности за развој детета, недостатак формалне стручне припреме ограничава способност примене кинезитерапијских метода на професионално

стандардан начин. Друга посебна хипотеза истраживала је учесталост примене кинезитерапијских вежби у вртићима и предвиђала да се оне спроводе углавном спорадично и без стручног вођења. Резултати потврђују ову претпоставку. Иако 82% васпитача примећује промене у телесној грађи деце, само 17% вртића спроводи мерења више пута годишње, док 12% уопште не спроводи ову праксу. Ово указује на то да кинезитерапијске активности у пракси често немају систематски карактер, а стручна подршка приликом њихове примене је ограничена.

Трећа посебна хипотеза односила се на главне препреке у примени кинезитерапије, а претпостављала је да то представљају недостатак стручне обуке и ограничени материјални ресурси. Подаци из анкете потврђују ову претпоставку. Само 22% васпитача сматра да њихова установа располаже адекватном опремом за антропометријско мерење, док је половина испитаника изразила несигурност у вези са опремљеношћу. Уз то, већина васпитача није похађала стручне семинаре у овој области. Очигледно је да недовољна опремљеност и ограничена стручна припрема представљају значајне препреке за редовну и квалитетну примену кинезитерапије.

Четврта посебна хипотеза тичала се ставова васпитача и предвиђала је да већина њих има позитиван однос према значају кинезитерапије за физички развој деце. И ова хипотеза је потврђена. Сви испитаници једногласно сматрају да физичке активности позитивно утичу на телесни развој, а 89% препознаје значај систематског праћења развоја детета. Ови резултати показују висок ниво свести васпитача о значају кинезитерапије и физичке активности у предшколском узрасту.

Резултати истраживања такође су показали да се кинезитерапијске активности у вртићима спроводе спорадично, без континуитета и без надзора стручњака из области физикалне медицине или кинезитерапије. Као главне препреке у примени кинезитерапије истакнути су недовољна стручна едукација васпитача, ограничени ресурси у виду простора и опреме, као и одсуство системске подршке у оквиру васпитно-образовног система. Такође је примећено да приватне установе у неким случајевима имају нешто боље услове за примену ових метода, али то није правило.

Сумирајући све наведено, може се закључити да кинезитерапија има значајан, али недовољно искоришћен потенцијал у предшколском узрасту. Њена ефикасност у развоју децијих физичких способности и превенцији одређених сметњи је неспорна, али је неопходно уложити додатне напоре у едукацију кадра, подизање свести и креирање услова за њену ефикаснију примену.

Литература обухвата попис од 38 штампаних и 8 електронских референци.

Прилог садржи: Прилог 1- Анкетни упитник за васпитаче. Рад је обима 93 страна.

V ВРЕДНОВАЊЕ ПОЈЕДИНИХ ДЕЛОВА МАСТЕР РАДА: *Рад је истраживачки (пројекат којим се решава практични проблем)*

Кандидаткиња се при изради рада водила нацртом пријаве теме. Рад садржи све захтеване елементе у теоријском и методолошком погледу.

Рад је имао за циљ да испита и боље разуме улога кинезитерапије у физичком развоју деце предшколског узраста, као и да се сагледају могућности и изазови у њеној примени у предшколским установама. Кроз анализу релевантне литературе утврђено је да је кинезитерапија од великог значаја за правилан моторички развој деце, јер подстиче развој крупне и fine моторике, јача мишићни и коштани систем, унапређује координацију, баланс и целокупно психофизичко стање детета.

У теоријском делу рада презентовани су и описани садржаји који се односе физички развој у предшколском узрасту који има кључну улогу у општем развоју детета, укључујући моторичке, когнитивне и социо-емоционалне аспекте. Кинезитерапија као стручна метода усмерена је на превенцију, корекцију и унапређење физичких способности деце, посебно оних са моторичким тешкоћама. Овај рад истражује примену кинезитерапије у предшколским установама кроз ставове и искуства васпитача, као и препреке са којима се суочавају у пракси.

Прикупљани су подаци који обухватају њихов ниво знања, учесталост и начин примене кинезитерапије, као и ставове о значају ове методе.

Резултати истраживања показују да иако код васпитача постоји свест о значају физичке активности, кинезитерапија није довољно системски интегрисана у рад вртића. Главне препреке укључују недостатак стручне едукације, ограничене просторне и материјалне ресурсе, као и недовољну подршку унутар образовног система. Закључује се да је неопходно унапређење кадровске оспособљености, већа сарадња са стручњацима и родитељима, као и боља организација кинезитерапијских активности ради оптималног подстицаја физичког развоја предшколске деце. Ово истраживање пружа основе за даља проучавања и развој ефективних модела примене кинезитерапије у предшколском васпитању.

Истраживање је спроведено у складу са постављеним циљем и задацима, методологија се показала функционалном. Предмет и циљ истраживања су јасно дефинисани и коришћена је релевантна и савремена литература. Теоријски део рада обухвата опис свих појмова на које се сама тема односи, а у методолошком делу рада испраћен је поступак дефинисања задатака, хипотеза, обраде и анализе података. Кандидаткиња је својим истраживањем дошла до закључка да је са развијањем позитивних ставова неопходно започети што раније, како би се формирала добра основа за даљи развој детета, као и стекла навика бављења физичким активностима и спортом.

Добијени резултати доводе до закључка да је примена кинезитерапије веома битна. Осим утицаја на физички развој, резултати истраживања подржавају претпоставку да кинезитерапија има позитиван утицај на физички развој деце, али да је њена примена тренутно недовољна због споменутих ограничења. Потребно је уложити додатне напоре у информисање, едукацију и обезбеђивање услова за редовну и стручну примену кинезитерапијских метода у предшколским установама како би се обезбедили оптимални услови за здрав и правилан развој деце.

Резултати истраживања такође су показали да се кинезитерапијске активности у вртићима спровode спорадично, без континуитета и без надзора стручњака из области физикалне медицине или кинезитерапије. Као главне препреке у примени кинезитерапије истакнути су недовољна стручна едукација васпитача, ограничени ресурси у виду простора и опреме, као и одсуство системске подршке у оквиру васпитно-образовног система. Такође је примећено да приватне установе у неким случајевима имају нешто боље услове за примену ових метода, али то није правило.

Сумирајући све наведено, може се закључити да кинезитерапија има значајан, али недовољно искоришћен потенцијал у предшколском узрасту. Њена ефикасност у развоју децијих физичких способности и превенцији одређених сметњи је неспорна, али је неопходно уложити додатне напоре у едукацију кадра, подизање свести и креирање услова за њену ефикаснију примену.

На основу тога даје и препоруке, да би интензивирање стручних обука и семинара за васпитаче у области кинезитерапије и антропометрије побољшало практично знање и применљивост метода у предшколским установама. Потребно је повећати учесталост праћења физичког развоја деце на најмање два пута годишње, што би омогућило рано уочавање потенцијалних проблема и бржу интервенцију. Пожељно је да у установама, у оквиру тимског рада, повремено буду укључени и стручњаци као што су дефектолози, физиотерапеути или кинезитерапеути који би могли да пруже додатну подршку у планирању и реализацији индивидуализованих физичких активности за децу са специфичним потребама. Такође, неопходно је подстаћи бољу сарадњу између предшколских установа и родитеља, како би се родитељи информисали о значају кинезитерапије и мотивисали да подрже физички развој своје деце и у породичном окружењу. Заједничким ангажовањем васпитача, стручњака и родитеља може се створити подстицајније окружење за раст, развој и очување здравља деце у најосетљивијем животном периоду.

VI ЗАКЉУЧЦИ : *Оцена квалитета садржаја рада (оцена истраживања и резултата, квалитета понуђеног решења, закључака и др) и оцена писаног рада (квалитет написаног текста, вредност прилога и сл.).*

Рад садржи све захтеване елементе у теоријском и методолошком погледу. Истраживање је спроведено у складу са постављеним циљем и задацима, методологија се показала

функционалном. Предмет и циљ истраживања су јасно дефинисани и коришћена је релевантна и савремена литература.

У истраживању није било директне анализе примене кинезитерапије у пракси (нпр. посматрање активности или разговор са стручњацима), што би могло додатно обогатити добијене закључке. Упркос овим ограничењима, рад пружа увид у тренутно стање и служи као основа за даља, обимнија истраживања у овој важној области.

VII КОНАЧНА ОЦЕНА МАСТЕР РАДА: *Рад садржи све битне елементе и написан је у складу са насловом. Недостаци мастер рада и њихов утицај на резултат истраживања*

Рад садржи све захтеване елементе у теоријском и методолошком погледу и написан је у складу са Нацртом мастер рада и Правилником о мастер раду ВШССОВ у Кикинди.

VIII ПРЕДЛОГ: На основу укупне оцене мастер рада, комисија предлаже:

Да се мастер рад прихвати а кандидату одобри одбрана;

Да се мастер рад враћа кандидату на дораду (допуна или измена);

Да се мастер рад одбија

Потписи чланова Комисије:

1. Usonic Rosa

Др Роса Шапић, проф.

2. Ангела Месарош Живков

Др Ангела Месарош Живков, проф.

3. Богдан Томић

Др Богдан Томић, виши предавач